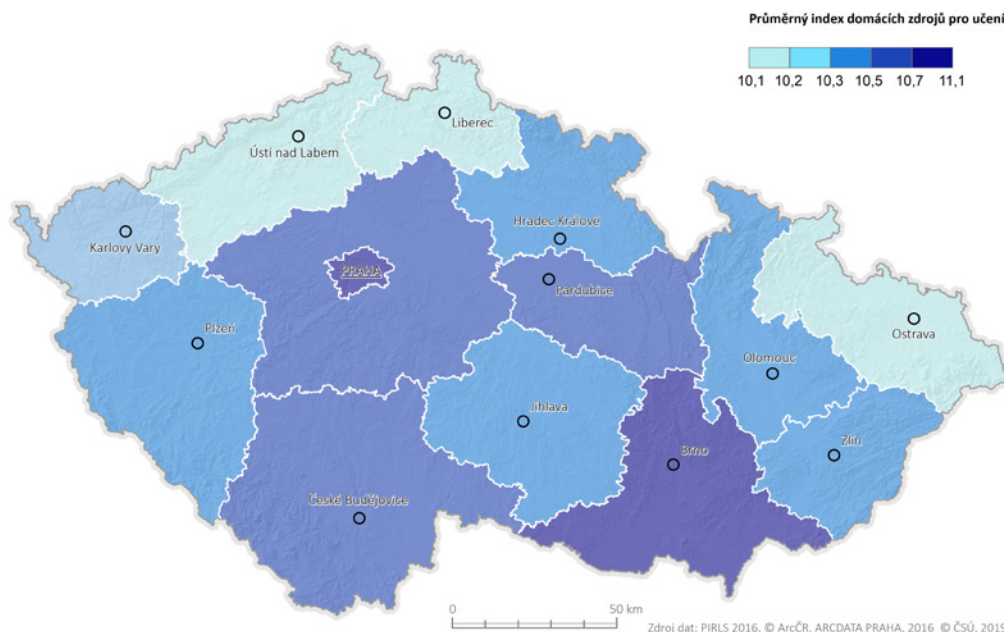

2 NEROVNOSTI

2.1.1 Index socioekonomického statusu v krajích

Socioekonomické charakteristiky českých krajů jsou výrazným faktorem ovlivňujícím výsledky českých žáků a stojí za podstatnými rozdíly mezi školami (zhruba z poloviny). **Předchozí zjištění ukázala, že existují regionální rozdíly v průměrném socioekonomickém statusu žáků (SES), které dominantně souvisí s rozdílným výsledným skórem z různých oblastí testování v mezinárodních šetřeních** (čtenářská, přírodovědná a matematická gramotnost). Index SES je tvořen na úrovni žáka takovými ukazateli, jako je dosažené vzdělání rodičů, počet knih v domácnosti, dostupnost vlastního počítače atd. Jednotlivé indexy SES (PISA ESCS; v TIMSS a PIRLS pak index domácích zdrojů pro učení) se v konstrukci či konceptualizaci drobně liší, nicméně po agregaci na úrovni krajů jejich hodnoty spolu silně korelují. To znamená, že napříč mezinárodními šetřeními a napříč časem jsou hodnoty průměrného SES daného kraje konzistentní. Lze konstatovat, že máme pravidelnou skupinu krajů s vysokým průměrným SES žáků, ale i s nízkým průměrným SES. U krajů s průměrnou hodnotou SES se pořadí napříč šetřeními může lišit. **Přestože je index tvořen na základě měkkých dat z dotazníkového šetření, na úrovni krajů velmi silně koreluje se socioekonomickým rozvojem kraje, jako je nezaměstnanost, podíl osob v exekuci, podíl vysokoškoláků, rozvodovost, výše hrubé mzdy atd.** Průměrný SES v České republice na úrovni krajů ukazují následující mapy. **Hlavní město Praha má nejvyšší průměrný SES v celé České republice. Důvodem je struktura obyvatel velkého hlavního města, kdy dominují vysokoškoláci a podnikatelé.**

Průměrný socioekonomický status – index domácích zdrojů pro učení PIRLS 2016

Zdroj: ČŠI, mezinárodní šetření

2.1.2 Rozdíly v zastoupení společenských tříd v krajích

Rozsáhlý sociologický výzkum pro Český rozhlas identifikoval celkem šest společenských tříd. Zastoupení jednotlivých společenských tříd se mezi kraji liší. **Hlavní město Praha má největší podíl zastoupení v zajištěné střední třídě a v kosmopolitní třídě v rámci celé České republiky.** Naopak má nejnižší zastoupení ve strádající třídě. Urbánní charakter regionu se odráží v tom, že Praha má nejmenší